Puolustusministeriö
Försvarsministeriet
Ministry of Defence

20.11.2018

VN/6388/2018
VN/6388/2018-PLM-1

Resurssipoliittinen osasto/Henkilöstöyksikkö

Eduskunnan hallintovaliokunta

Puolustusministeriön lausunto: HE 164/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi siviilihenkilöstön osallistumisesta kriisinhallintaan annetun lain, Pelastusopistosta annetun lain sekä tapaturman ja palvelussairauden korvaamisesta kriisinhallintatehtävissä annetun lain muuttamisesta

Puolustusministeriö lausuu otsikon lakiesityksistä kunnioittavasti seuraavaa:

1 Siviilihenkilöstön osallistumisesta kriisinhallintaan annetun lain muuttamisesta

1.1 Virkavapaus, vapautus työstä ja työ- tai virkasuhteen jatkuminen

Puolustusministeriön huomiot työryhmämietinnöstä kohdistuvat erityisesti siviilihenkilöstön osallistumisesta kriisinhallintaan annetun lain (1287/2004), jäljempänä *siviilikriisinhallintalaki*, 7 §:än esitettyyn muutokseen. Kyseisessä pykälässä säädetään virkavapaudesta, vapautusta työstä ja työ- tai virkasuhteen jatkumisesta.

Perusteluissa todetaan, että siviilikriisinhallintalaissa olevat säännökset palvelussuhteessa olevan henkilön oikeuksista ja velvollisuuksista pyrittiin aikanaan kirjoittamaan yhdenmukaisiksi sotilaallista kriisinhallintaa koskevien vastaavien säännösten kanssa. Voimassa oleva virkavapautta ja työsuhteen jatkumista koskeva siviilikriisinhallintalain 7 § vastaa lähes sanatarkasti voimassa olevaa sotilaallisesta kriisinhallinnasta annetun lain (211/2006) 25 §:n säännöstä virkavapaudesta ja työsuhteen päättymisestä.

Esityksen mukaan 7 § 1 momenttia muutettaisiin siten, että työnantajan velvollisuus myöntää vapautusta työstä tai palkatonta virkavapautta koskisi valtion lisäksi kuntia ja kuntayhtymiä. Sotilaallisesta kriisinhallintalaista annetun lain 25§ mukaan valtion palveluksessa olevalla on oikeus saada virkavapautta tai vapautusta työstä.

Sotilaallisesta kriisinhallintalaista annetun lain 25 §:ä on puolustusvoimien toiminnassa tulkittu pitkälti siten, että kriisinhallintapalvelussuhteeseen ei ole otettu henkilöä, jolla ei ole työnantajansa myöntämää vapautusta työstä kriisinhallintapalvelussuhteen ajaksi. Yleinen käytäntö on, että sotilaallisesta kriisinhallinnasta annetun lain mukainen palvelussuhde tehdään puoleksi vuodeksi ja operaation jatkuessa mahdollisesti toiseksi korkeintaan puolen vuoden mittaiseksi jaksoksi. Tällaista toista määräaikaista palvelussuhdetta ei lähtökohtaisesti tehdä, jos työntekijä ei saa sille yksityisen työnantajansa hyväksymistä.

Puolustusministeriö toteaa lisäksi, että sotilaallisen kriisinhallinnan tehtävät on saatu pääosin ongelmitta täytetyiksi. Puolustusvoimilta saatu viesti on, että työnantajat suhtautuvat yleensä myönteisesti työntekijänsä pyrkimykseen lähteä kriisinhallintatehtävään. Tätä edesauttanee se, että sotilaallisen kriisinhallinnan tehtävät kestävät yleensä maksimissaan vuoden, kun taas siviilikriisinhallintatehtävät kestävät yleisesti 3-4

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi

vuotta. Mitä pidemmästä kriisinhallintatehtävästä on kyse, sitä varauksellisemmin saattaa työnantaja suhtautua työntekijänsä suunnitelmiin kriisinhallintatehtävään lähtemisestä.

1.2 Asunto-, lasten koulutus- ja päivähoitokustannuksista

EU:n ja kansainvälisten järjestöjen sihteeristötehtäviin lähetetyille siviilikriisinhallinnan asiantuntijoille ehdotetaan maksettavaksi korvausta asunto-, koulutus- ja päivähoitokustannuksista.

Esitysluonnoksessa ehdotetun uuden siviilikriisinhallintalain 14 a-c §:n osalta puolustusministeriö toteaa, että sotilaallisessa kriisinhallintatehtävässä olevalle tehtävänhoitajalle ei edellä mainittuja korvauksia makseta. Sotilaalliset kriisinhallintaoperaatioiden tehtävät ovat luonteeltaan ja sijainniltaan sellaisia, että ne eivät mahdollista, eikä myöskään suositella, perheen mukaan ottamista. Mikäli kuitenkin tehtävä mahdollistaa perheen oleskelun sijaintipaikassa, sotilaallisessa kriisinhallintapalvelussuhteessa oleva henkilö vastaa itse kaikista perheen kustannuksista.

2 Laki pelastusopistosta annetun lain muuttamisesta

Puolustusministeriöllä ei ole lausuttavaa.

3 Laki tapaturman ja palvelussairauden korvaamisesta kriisinhallintatehtävissä annetun lain muuttamisesta

Puolustusministeriöllä ei ole lausuttavaa.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi